Primera pedra de l'Hospital del futur

L'Hospital, entre els 20 millors de l'Estat

de a bat

Periòdic de la
Fundació Hospital/Asil de Granollers

[Segona època - Número 53 - Desembre'05

TOP 20 2005

editorial

Una bona manera d'acabar l'any

El 2 de novembre vam rebre la visita de la consellera de Salut, Marina Geli, amb motiu de la col·locació de la primera pedra de l'ampliació i reforma de l'Hospital. La visita va servir també per repassar qüestions que havíem demanat a la consellera el mes de març de l'any passat, en la seva primera visita al nostre centre: l'ampliació de la UCI, reptes que reforcessin la confiança entre l'Hospital i el Departament de Salut i que servissin d'estímul al nostre centre, i ajuda per fer realitat el nou edifici d'atenció ambulatòria.

Avui, l'ampliació de la UCI és una realitat i un centenar de pacients del Vallès Oriental eviten el desplaçament a Barcelona. L'ampliació referida és un dels serveis que han començat a caminar o que s'han consolidat enguany, conjuntament amb l'atenció a les urgències oftalmològiques, el nou TAC, les consultories d'especialistes en l'atenció primària, la tècnica del gangli sentinella, el programa d'atenció i suport a la gent gran de les residències o el control i seguiment dels accidents amb risc biològic. Així mateix, l'Hospital de Dia Sant Jordi ha celebrat el primer any de bona vida.

A la Dra. Geli li havíem demanat reptes i dimoni! Va sol·licitar la nostra col·laboració per controlar els efectes de la rescissió de contracte amb Policlínica del Vallès Fundació Privada. En aquesta tasca, moltes persones han posat il·lusió, paciència i confiança. El procés no ha acabat. La convocatòria que ha de consolidar, entre d'altres, les places creades amb motiu de la integració, és encara oberta, però la feina feta fins al moment per totes les persones implicades mereix el nostre reconeixement.

Sabem que els treballadors nouvinguts no ho han passat bé. Parlem d'un grup de professionals que ja han passat per trànsols difícils i que la nostàlgia, després de molts anys en una empresa, pot fer de les seves. Tots en som conscients i l'únic que podem fer ara és desitjar que el temps passi ràpid i reforçar la voluntat que la integració de les persones incorporades sigui òptima.

A la consellera li havíem demanat també que ens ajudés a tirar endavant el nou edifici d'atenció ambulatòria, una necessitat objectiva i documentada, present des de l'any 1996. Finalment, hem rebut la resposta esperada, que es va fer tangible el dia 2 de novembre amb motiu de la primera pedra i que satisfà la necessitat de modernitzar l'estructura de la FHAG per adequar-la al futur. El nou edifici millorarà, entre altres dimensions de qualitat, la seguretat, el confort, l'accessibilitat, l'eficiència i l'adequació dels serveis.

He pensat molt en aquest projecte, particularment aquest estiu, mentre llegia *Los Pilares de la Tierra*, la llarga novel·la de Ken Follet, on es narra la construcció d'una catedral que veu passar variades generacions d'artesans. Tots ells fan per superar les dificultats que van sorgint al llarg del camí. Mentre la llegia, no podia deixar de banda el paral·lelisme amb l'edifici que ens il·lusiona. La FHAG ha vist passar diversos presidents de Patronat, variats patrons, directius i professionals, als que vull recordar per la seva contribució, perquè la seva empenta ens ha permès arribar fins a aquest punt. Entre tots esperem que, com en el cas de la novel·la referida, l'edifici d'atenció ambulatòria estigui funcionant en el termini i amb els imports previstos.

Estic escrivint sobre pedres, però no oblidem que aquestes pedres les posem per millorar les condicions de treball i d'atenció a les persones. Un hospital són les persones que hi treballen. En el nostre cas estic segur que els professionals que doneu vida a la institució fareu bona la inversió prevista. La identificació dels treballadors de la FHAG amb el centre, el vostre compromís i professionalitat faran bona la inversió necessària. No en va, vosaltres heu fet que la FHAG hagi estat inclosa per primer cop al Top-20, a la llista de millors hospitals de l'Estat, obtenint a més la primera posició d'un rànquing elaborat amb indicadors de qualitat i funcionament. Aquesta circumstància, en l'entorn restrictiu d'un Pla de viabilitat, te un mèrit que cal significar.

Amb l'acte simbòlic de col·locació de la primera pedra del nou edifici d'atenció ambulatòria s'ha iniciat una nova etapa per a la FHAG. Ens trobem en un punt d'inflexió. Una etapa de reforma i ampliació del centre sanitari que significa també una reordenacio i reorganització de tota l'estructura de l'Hospital.

Aquesta nova etapa és una més en un recorregut que comença l'any 1914, amb la primera pedra de l'Hospital i que ara viu una nova fita, l'edifici del futur, que avui comença a ser present.

Ara bé, cal avançar que la construcció del nou edifici no estarà exempta de dificultats. La principal, el gran repte, és que l'Hospital no pari de funcionar. En l'avenir, no hem d'oblidar que els problemes que sorgiran són problemes buscats i, per tant, són problemes volguts.

Però, ara per ara, el que trobem al davant són les festes de Nadal. L'esfera personal és la que ara mereix tota la nostra atenció. Desitjo que passem dies d'il·lusió i felicitat i que gaudim l'entrada d'un nou any que ha de ser venturós per a la FHAG.

Bon Nadal a tothom!

Rafel Lledó
Director General

la bastida

L'Hospital del futur comença a caminar amb la primera pedra de l'edifici d'atenció ambulatòria

La consellera de Salut de la Generalitat de Catalunya, Marina Geli, juntament amb l'alcalde de Granollers i president de la FHAG, Josep Mayoral, i el director general de l'Hospital, Rafel Lledó, van col·locar el 2 de novembre la primera pedra del nou edifici d'atenció ambulatòria. Amb aquest acte simbòlic s'inicia una nova etapa per a la FHAG, una etapa de reforma i ampliació del centre sanitari que significarà també una reordenació i reorganització de tota l'estructura de l'Hospital.

Josep Mayoral, Marina Geli i Rafel Lledó, en l'acte simbòlic de col·locació de la primera pedra

El projecte d'ampliació i reforma s'executarà en dues fases. La primera fase consistirà en l'habilitació i l'adequació dels soterranis 1 i 2. En aquests espais s'ubicaran els serveis que actualment es troben a la zona on s'ha de construir el nou edifici i que s'han d'enderrocar (magatzems, antiga bugaderia i tallers de manteniment). Un cop enderrocats aquests edificis començarà la construcció del nou edifici d'atenció ambulatòria. Paral·lelament, però, ja s'haurà començat a construir la galeria de serveis. Finalitzada aquesta primera fase, està prevista una segona fase que inclourà la reforma i ampliació del bloc quirúrgic, urgències i radiologia.

El nou edifici d'atenció ambulatòria permetrà millorar les condicions de treball i d'atenció a les persones, tot esponjant els espais on actualment es fa l'activitat. Amb el nou edifici l'Hospital passarà de tenir 32 consultoris a tenir-ne 76; de 13 gabinets d'exploració, a 21; de 17 places d'hospital de dia, a 46; de 6 quiròfans, a 12; i de 5 places d'observació d'urgències, a 16 places.

Amb la voluntat d'acostar la informació sobre el procés de les obres de reforma i ampliació, s'editarà la publicació *La Bastida*, de la qual ja n'ha sortit el primer número.

dBaB

Un grup de mims van repartir informació a tots els serveis i les unitats del centre

Un hospital lliure de fum

Des del mes de setembre, l'Hospital de Granollers és un hospital lliure de fum. La FHAG s'ha adherit a la Xarxa Catalana d'Hospitals Lliures de Fum i, per donar-ho a conèixer, es va portar a terme una jornada informativa que va incloure la inauguració d'un mural amb la imatge de la campanya, una obra que forma part del projecte Hospitalart i fruit de la col·laboració entre el centre sanitari i les escoles de Granollers. Seguidament es va fer l'acte institucional en el qual van intervenir el Dr. Josep M. Campos, president del comitè promotor de l'Hospital de Granollers; la Dra. Elvira Méndez, coordinadora de la Xarxa Catalana d'Hospitals Lliures de Fum; el director general de l'Hospital, Rafel Lledó, i Josep Mayoral, alcalde de Granollers i president de la FHAG. A més, durant tot el dia un grup de mims van visitar els serveis i les unitats de l'Hospital per distribuir material informatiu i de difusió a tot el personal.

dBaB

celobert

Dos nous graus de doctor al Servei de Farmàcia

L'Hospital de Granollers compta amb dos nous graus de doctor al Servei de Farmàcia: el Dr. Carles Pardo i la Dra. Maria Sagalés, que van presentar les seves respectives tesis doctorals. Ambdós treballs tracten sobre temes d'actualitat, clínicament i alhora econòmicament rellevants, i posen de manifest un altre aspecte que no cal oblidar: la interrelació entre els clínics i els farmacèutics d'hospital. Aquests dos nous graus de doctor del Servei de Farmàcia s'afegeixen a l'obtingut per la Dra. Pilar Mas l'any 2004.

El Dr. Carles Pardo, en la seva tesi titulada *Monitorización intensiva de reacciones adversas medicamentosas en un servicio de Geriatría de un hospital general*, recull la correcta identificació de les reaccions adverses als medicaments i el coneixement de les condicions clíniques predisponents. Aquests aspectes ajudaran a la prevenció i el coneixement pormenoritzat dels medicaments i són, segons el treball del Dr. Pardo, objectius promordials d'un sistema de vigilància, que repercutirà en la seguretat del malalt i que estan perfectament estudiats en aquest treball.

La doctora Maria Sagalés i el doctor Carles Pardo, del Servei de Farmàcia

L'objectiu final, doncs, serà poder evitar la reacció adversa i, si no és possible, establir uns mecanismes de control suficientment efectius per identificar-la i evitar, així, conseqüències majors.

Per la seva banda, la memòria de la Dra. Maria Sagalés, que porta per títol *Influència de la nutrició parenteral perifèrica hipocalòrica precoç en el postoperatori de neoplàsia gastrointestinal*, estudia la relació entre l'atenció nutricional i l'evolució postoperatòria dels pacients, especialment aquells tractats quirúrgicament del tracte gastrointestinal. Un estat nutricional correcte, tant en el preoperatori com durant el període postoperatori, és cabdal per evitar algunes complicacions i estades innecessàries i, per tant, millorar l'eficiència global del procés.

dBaB

filosofia barata

La vinyeta de... Jaume Parera

Jaume Parera

celobert

L'Hospital i el Servei d'Obstetrícia, reconeguts entre els vint millors de tot l'Estat

La sisena edició del Programa Top 20, impulsat per l'empresa de serveis sanitaris IASIST, ha reconegut l'Hospital de Granollers i el Servei d'Obstetrícia del centre com un dels vint millors de tot l'Estat. El procés d'avaluació de l'estudi Hospitales Top 20 es basa en una sèrie d'indicadors de qualitat, funcionament i eficiència econòmica, en el qual es reconeixen els hospitals amb millors resultats.

L'Hospital General de Granollers ha estat reconegut com el millor del seu grup (grans hospitals generals, amb 21 centres avaluats). Aquest any, l'avaluació també ha inclòs un estudi específic d'obstetrícia, en el qual el nostre centre ha estat valorat com un dels millors del grup d'hospitals amb mil o més parts anuals. En total, el TOP 20 ha avaluat 141 centres, 114 dels quals són públics i 27, privats, mentre que l'estudi d'obstetrícia s'ha fet entre 115 centres sanitaris.

El director general de la FHAG, Rafel Lledó, s'ha mostrat molt satisfet per aquest reconeixement, ja que és **"molt important i ha de servir perquè els nostres treballadors, els pacients i els ciutadans en general siguem conscients que tenim un dels millors equipaments sanitaris de tot l'Estat"**.

Per Lledó, el fet que s'hagi obtingut aquest reconeixement en l'entorn restrictiu d'un Pla de viabilitat **"té un mèrit molt significatiu"**. Aquesta no és la primera vegada que un servei de l'Hospital rep aquest reconeixement. L'any 2002, el Servei de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia va ser reconegut com un dels Top 20 de l'especialitat.

dBaB

L'Hospital ha estat reconegut com el millor del grup de grans hospitals generals

Nou llibre sobre el VIH

Recentment s'ha publicat el llibre *VIH y enfermedades asociadas*, dels doctors Enric Pedrol, Julio Collazos i Juan Carlos López Bernardo, que compta també amb la col·laboració de 68 autors de diversos centres d'arreu de l'Estat espanyol entre els quals hi ha les doctores Elisabet Deig i Anna Soler, de la Unitat de Malalties Infeccioses-VIH de l'Hospital.

Es tracta d'un llibre de consulta sobre el VIH de més de 750 pàgines amb una explicació àmplia i detallada, que inclou una extensa inconografia i bibliografia actualitzada sobre la malaltia. En només sis mesos ja s'ha esgotat la primera edició i s'ha convertit en el llibre de referència sobre el tema. Amb aquesta publicació, la Unitat de Malalties Infeccioses-VIH de l'Hospital continua el camí iniciat fa dos anys amb l'edició del manual *VIH y Urgencias*, la segona edició del qual s'està elaborant en aquests moments.

dBaB

Es posen en marxa les consultes de consell al viatger i de valoració del dany corporal

Des del mes d'octubre, l'Hospital de Granollers compta amb dues noves consultes de caràcter privat: Consell al viatger i Valoració del dany corporal.

La Consulta de Consell al Viatger ofereix consell general preventiu, vacunes obligatòries i/o recomanables (llevat de la vacuna de la febre groga) i profilaxi del paludisme. Pel que fa a la Consulta de Valoració del Dany Corporal, aquesta té com a finalitat informar de les lesions, seqüeles, incapacitats i invalideses que pot patir una persona. Es tracta d'una activitat que no té una finalitat assistencial, sinó que és pericial. Poden accedir-hi tant particulars com companyies d'assegurances.

dBaB

celobert

La FHAG i APADIS col·laboraran en la inserció laboral de persones amb discapacitat

Representants de la FHAG i d'APADIS, en la signatura del conveni

LA FHAG ha signat un conveni de col·laboració amb la Fundació APADIS de les Franqueses del Vallès, amb el qual les dues institucions es comprometen a treballar per la promoció de l'accés al món laboral de persones amb discapacitat psíquica i física associada.

El conveni preveu la realització de pràctiques a l'Hospital de Granollers, amb la tutoria de la Fundació APADIS, així com la contractació de persones amb discapacitat psíquica i física. D'aquesta manera, la FHAG reforça el seu compromís social de col·laborar amb entitats que promouen la integració de persones amb discapacitat o que tenen dificultats d'integració laboral.

dBaB

Conveni per al projecte de residència i centre de dia per a gent gran de Parets del Vallès

La FHAG i l'Ajuntament de Parets faran el seguiment conjunt del projecte de Residència i Centre de Dia per a la gent gran de Parets del Vallès i cooperaran en la seva futura gestió. L'equipament disposarà de 80 places de residència i 40 de centre de dia.

Aquests són els punts principals que es desprenen del conveni de col·laboració que el passat mes de novembre van signar l'Ajuntament de Parets i la FHAG. Ambdues institucions manifesten la seva voluntat de col·laborar en aquest projecte de residència i centre de dia, amb l'objectiu de proporcionar una atenció integral a les persones grans del municipi, orientat a la prevenció del deteriorament físic i psíquic i a la millora de la salut i la qualitat de vida.

dBaB

Josep Mayoral, president de la FHAG, i l'alcalde de Parets van formalitzar l'acord

Estrenem pàgina web

La pàgina web de la Fundació Hospital/Asil de Granollers ja és operativa. A **www.fhag.es** hi trobareu informació sobre la nostra institució, dividida en diversos apartats: informació a l'usuari, guia de serveis, informació corporativa, notícies i publicacions i un espai adreçat als professionals amb informació sobre recerca, docència, formació i protocols, entre d'altres.

Amb un disseny modern, imatges interactives i una navegació fàcil, el web ofereix informació de primera mà sobre la Fundació Hospital/Asil de Granollers.

dBaB

de guàrdia

L'Hospital disposa d'un equip per a la detecció precoç de la sordesa infantil

L'Hospital General de Granollers ha posat en funcionament un gabinet d'exploració auditiva per a la detecció precoç de la sordesa infantil. Aquest equipament s'ha adquirit amb la col·laboració de la Fundació M. Francisca de Roviralta i permetrà endegar estudis de recerca en aquest àmbit.

El gabinet d'exploració auditiva utilitza la tecnologia més avançada en aquest moment, mitjançant els potencials evocats auditius automàtics i els auditius de troc cerebral, a més dels potencials d'estat estable. Aquest equipament, pioner als hopitals públics de Catalunya, s'ha adquirit amb la col·laboració de la Fundació M. Francisca de Roviralta i permetrà la detecció precoç de la sordesa infantil, una malaltia que, detectada a temps mitjançant programes de cribatge, condicionen una diferència important pel que fa al seu pronòstic.
Cal que tinguem en compte que la sordesa és un impediment greu que va més enllà de la primera conseqüència, que és la impossibilitat de parlar. Les persones afectades de sordesa solen tenir pitjors expectatives laborals, professionals i socials, sense oblidar les repercussions emocionals i l'aïllament social. La utilització d'aquesta tecnologia ha de permetre també aprofundir en l'estudi de la sordesa infantil i de l'adult, ja que possibilita l'anàlisi completa de la via auditiva. Aquesta anàlisi és fonamental pel descart de la patologia tumoral del nervi auditiu i per determinar els nivells d'audició, especialment en nens petits. Comptar amb aquest equipament també permetrà endegar estudis de recerca en aquest àmbit.

Jordi Serra, cap de secció d'Otorinolaringologia
Josep M. Ibáñez, director de Qualitat i Desenvolupament

L'aparell permet la detecció precoç de la sordesa infantil

prevenció

Vacunació antigripal

Els mesos d'octubre i novembre són el període recomanat per a la vacunació antigripal. Aquest any el Departament de Salut ha fet un èmfasi especial en la vacunació antigripal dirigida als treballadors de la salut, considerats grup d'alt risc. Dintre del concepte de treballadors de la salut s'hi inclou tant els treballadors sanitaris (auxiliars, infermers i metges) com els parasanitaris (administratius, hostaleria, manteniment, etc.)

L'objectiu que ens ha marcat el Departament de Salut per a aquest any és una cobertura de vacunació antigripal de com a mínim el 50% dels treballadors. En el cas del nostre hospital, la cobertura de l'any 2004 va ser molt baixa, situant-se en el 4,4% dels treballadors contractats, a nivell dels anys anteriors. L'Hospital ha fet aquest any una àmplia campanya informativa perquè els treballadors prenguem consciència que la vacunació antigripal és especialment important per a la nostra salut:
-El personal hospitalari constituïm un col·lectiu d'alt risc, ja que som els primers que ens veiem sotmesos al contacte amb l'epidèmia.
-Per al desenvolupament del nostre servei tenim contacte habitual amb persones immunocompromeses, a les quals podem transmetre la malaltia. Hi ha estudis que demostren una reducció de la mortalitat als centres sanitaris directament relacionada amb la major cobertura de la vacunació als treballadors.
-Els personal hospitalari realitzem un servei essencial per a la comunitat, de manera que s'ha d'evitar la falta de recursos humans davant d'una situació epidèmica. L'organització ha d'estar amb tots els seus efectius per fer front a l'època més alta d'activitat.
-La repercussió econòmica de les baixes per malaltia comuna provocada per la grip són astronòmiques cada any, tant per a la seguretat social com per a les empreses.

Per millorar l'accés a la vacunació, aquest any s'ha dissenyat un pla de vacunació antigripal, en el qual un infermer es desplaça a totes les unitats, departaments i serveis, en els diferents torns, per a la vacunació in situ dels professionals. Aquests aspectes i possiblement d'altres de tipus extern, com ha estat la difusió als mitjans de comunicació d'informacions sobre la grip aviària, han propiciat que aquest any haguem arribat a una cobertura vacunal del 23,64%. Malgrat estar lluny del mínim del 50% que ens demana el Departament de Salut, s'ha de tenir en compte que representa un gran increment respecte a anys anteriors.

Jose L. Luna
Director del servei de prevenció de riscos laborals

gaudeamus

Fem festa, una jornada solidària a favor

El Fem Festa és una acció de l'Observatori de la Salut Dr. Carles Vallbona (OSVA), amb la finalitat de fer una crida a la solidaritat ciutadana amb els projectes de la Fundació Hospital/Asil de Granollers i amb la intenció de celebrar-se periòdicament cada dos anys. Per fer possible la iniciativa ha calgut la complicitat i col·laboració de l'Institut Municipal de la Comunicació de l'Ajuntament de Granollers i, en especial, del seu director, Josep M. Codina, peça clau per fer realitat aquest projecte.

Enguany, el Fem Festa s'ha afegit al projecte "Ajuda'ns a millorar el Geriàtric", iniciat el Nadal 2004 amb la campanya de Gran Centre Granollers, per a l'adquisició dels nous llits per a les àrees assistencials del Centre Geriàtric, la Unitat de Convalescència i la Unitat de Cures Pal·liatives, iniciativa que cal recordar va ser l'origen de l'actual OSVA.

Alguns dels participants a l'acte, fent els últims preparatius per a la festa

L'acte es va desenvolupar en dos escenaris, el Teatre Auditori de Granollers i la plaça de la Porxada, i es va retransmetre en directe per GranollersTV. En total van participar-hi 160 persones, entre tècnics, artistes, convidats i voluntaris, tant de dins de l'Hospital com de la comunitat. La participació del públic la podem considerar un èxit, ja que en un dia que climatològicament no acompanyava a sortir de casa, més de 600 persones es van aplegar al Teatre Auditori i moltes van ser les que es van acostar fins a la Porxada.

L'espectacle al Teatre Auditori el va dirigir i presentar el director i actor granollerí Òscar Molina, amb una professionalitat i qualitat artística que van captivar el públic assistent. Per donar un fil argumental a l'acte, al presentador el van acompanyar membres del grup teatral de l'Hospital, Ziatar Teatre, que amb el paper d'un parell d'àvies (Josa Planas i Lourdes Sagalés) i tres nens entremaliats (Sílvia de las Cuevas, Isabel Rodríguez i Ivan Garcia), van interpretar uns esquetxos còmics amb un alt nivell interpretatiu, que donaven pas a les diferents actuacions.

Va obrir el seguit d'actuacions un dels granollerins més universals, en Pep Bou, que amb les seves bombolles de sabó va donar pas a una tarda màgica, seguida de l'actuació de la Coral de l'Alegria, que va emocionar el públic. Les interpretacions musicals del mestre Jordi Masó al piano, del quartet de corda de l'Escola Municipal de Música i de les sopranos M. Àngels Graells i Assumpta Mayoralgo van donar un toc de brillantor extraordinari a l'acte, que es va completar amb l'explosiu ritme caribeny del grup Omelé i el toc d'humor i màgia dels Mags per l'Esperança.

Les entrevistes a Rafel Lledó, Rosa Puig, les germanes carmelites i Josep Mayoral, alcalde de Granollers, van completar les dues hores i deu minuts que va durar l'espectacle, amenitzat musicalment pel sextet Jazz Band del mestre granollerí Martí Ventura. Paral·lelament, a la plaça de la Porxada es feia festa amb la col·laboració de les colles de Blancs i Blaus, el Centro Andaluz de Granollers, els Bastoners de Canovelles i el grup de Voluntaris per l'Hospital, que repartiren berenar a tothom, amb coques i begudes donades per comerciants de la ciutat i la venda de manualitats cedides pels centres de gent gran de la Font Verda, la Torreta i Canovelles. En tres moments es van produir connexions televisives en directe que van posar en contacte els dos escenaris, el de l'Auditori i el de la Porxada.

Cal fer una menció especial al grup de companys de l'Hospital que van coordinar tota la Festa, tant a l'Auditori com a la Porxada, i que van compartir responsabilitats amb els professionals del món de l'espectacle que van col·laborar-hi (els tècnics del Teatre Auditori, de Catalana de Televisió Local i de l'empresa Tríptic) creant un equip interdisciplinari que va ser la base de l'èxit del Fem Festa i que va fer que, un cop finalitzat, tothom ja parlés de la propera edició, que esperem que se celebri la primavera de l'any 2007.

L'actor granollerí Òscar Molina va dirigir i presentar l'espectacle al Teatre Auditori

del Centre Geriàtric

La participació en actes, com el Fem Festa, organitzats per l'OSVA, estan oberts a tots els companys i les companyes de l'Hospital que ho desitgin. És una altra manera de viure l'Hospital, de poder col·laborar per aconseguir millores en la nostra institució. Aquest any ha estat per ajudar a millorar les instal·lacions del Geriàtric, la propera edició pot ser per millores en el teu servei, en la teva unitat de procés, en millores per a la recerca, etc. Tots podeu donar idees i suggerències, animeu-vos i veieu l'OSVA com una eina de millora.

Germà Morlans Molina
Responsable de l'àrea Sociocultural de l'OSVA

Amb la col·laboració de tothom, es va aconseguir que el Fem festa fos un èxit

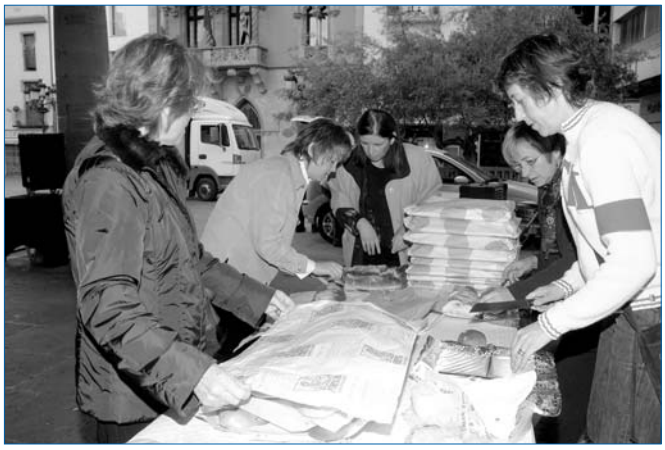

Durant la jornada es va repartir berenar i es van vendre manualitats

Diverses entitats van col·laborar animant la festa amb actuacions

la residència

La Coral de l'Alegria grava un disc amb sis cançons

La Coral de l'Alegria del Centre Geriàtric Adolfo Montañà ha gravat un disc compacte amb sis cançons que es va presentar el 17 de desembre, coincidint amb la representació d'Els pastorets a l'Hospital.

El disc inclou sis cançons ben conegudes: *Trobada a Calella, Al pla de l'Empordà, Nosaltres, Noche de ronda, Reloj, La casita de papel* i el ja conegut per tothom *Himne de la coral*, amb lletra pròpia i la música de la cançó de "la chica ye-ye". La Coral de l'Alegria està formada per 22 residents del Centre Geriàtric Adolfo Montañà i és una activitat de psicoestimulació de la gent gran amb dependència. Aquesta coral va debutar el desembre de 2003 en una festa de l'Hospital i, des d'aleshores, ha actuat en diversos escenaris. La darrera, en l'espectacle *Fem festa* del passat mes de novembre.

dBaB

La Coral de l'Alegria en un moment de la gravació del disc

de guàrdia

Deu anys de la Unitat de Cirurgia Sense Ingrés

El mes de juny de 2005 va fer 10 anys de la posada en marxa de la Unitat de Cirurgia Sense Ingrés (UCSI). L'objectiu d'aquest tipus de cirurgia és realitzar, en un ambient confortable i amb un personal altament qualificat, una intervenció quirúrgica. Després de la intervenció i passades unes hores d'observació a la Unitat, el malalt pot tornar a casa. Els professionals de la Unitat faciliten a cada malalt les instruccions necessàries per a la convalescència i un telèfon de contacte durant les 24 hores per si sorgís alguna complicació.

En aquells moments, l'aposta per la cirurgia sense ingrés va significar que l'Hospital de Granollers es convertís en un dels centres pioners en aquest àmbit a Catalunya, ja que fins aleshores només hi havia dues unitats en funcionament. De fa 10 anys fins ara, l'UCSI no ha parat de créixer. Durant el segon semestre de 1995 es van fer poc més de 400 intervencions quirúrgiques. L'any 1996 se'n van fer més de 1.100. Al cap de 5 anys, el 2001, el nombre d'intervencions que es van fer per via UCSI va ser de 1.855. Actualment, entorn d'un 50% de totes les intervencions de cirurgia major es fan per UCSI. A tall d'exemple, les intervencions més habituals són les cataractes o a l'alliberament del canal carpià, que es fan gairebé en la seva totalitat amb cirurgia sense ingrés. Aproximadament un 90% de totes les hèrnies i de les artroscòpies també s'operen per UCSI. En altres intervencions, com les varices, el 70% aproximadament es fan a través d'UCSI. L'any 2004 ja es van fer 2.162 intervencions quirúrgiques.

Enguany, amb l'ampliació de l'horari de l'UCSI de dilluns a divendres fins les 10.30 de la nit i els dissabtes al matí, s'incrementarà de manera notable el nombre d'intervencions. Fins al mes de setembre, ja se n'havien fet més de 2.000. Hem demanat al Dr. Juan José Arén i a les professionals d'infermeria que van posar en marxa l'UCSI que ens expliquin la seva experiència.

El personal de la Unitat de Cirurgia Sense Ingrés

La Unitat de Cirurgia Sense Ingrés (UCSI) de l'Hospital de Granollers va néixer el juny de 1995 com a alternativa a l'hospitalització. En aquells moments era un projecte innovador, ja que tan sols hi havia dues UCSI en funcionament a tot Catalunya. Durant aquests deu anys, la UCSI ha augmentat en activitat i en qualitat, un àmbit en el qual el personal d'infermeria ha estat força protagonista amb l'educació sanitària que es porta a terme des de la unitat, en la qual valorem a més de l'autonomia de les cures el confort de tornar al domicili; i també el seguiment telefònic, mitjançant el qual aconseguim que l'usuari se senti acollit segur. Al mateix temps, serveix per fer un seguiment de l'usuari i detectar problemes i mancances i aportar solucions. En l'actualitat, el 51% de la programació quirúrgica es fa a través de la UCSI. El personal continuem estant il·lusionats en aquest projecte i desitgem poder-lo oferir cada vegada a més usuaris.

Personal d'infermeria de la UCSI

L'any 1994, l'Hospital es va plantejar posar en marxa un Programa de Cirurgia Major Ambulatòria (CMA). Van ser mesos de treball intens, de consensuar criteris amb totes les especialitats quirúrgiques de la casa, amb infermeria, amb administració, amb farmàcia, amb manteniment... No només es tractava de redactar un Programa de CMA, sinó també de crear una nova unitat, la UCSI. Intens treball, però ple d'il·lusions i d'entusiasme, ja que es tractava de posar en marxa una cosa nova, que interessava molt que funcionés. Hi havia molts entusiastes, però també molts detractors.

El diàleg i el consens van ser els instruments per establir amb els cirurgians les patologies tributàries de CMA, amb la premissa bàsica de la seguretat per a tots i cadascun dels pacients. Vam ser molt curosos amb el tema dels circuits, vigilant que els pacients contactessin i coneguessin la unitat, la UCSI, des del primer dia i a la seva gent, en especial, el personal d'administració i d'infermeria per establir-hi una relació de confiança i entesa.

El 19 de juny de 1995 es van intervenir els primers pacients per CMA. L'evolució va ser ràpidament ascendent: es van anar incorporant noves patologies i noves especialitats quirúrgiques. La realitat dels bons resultats, la realitat de la plena acceptació per part dels pacients, va trencar qualsevol resistència que pugués haver-hi a l'inici.

Avui, la CMA és un fet inqüestionable a l'Hospital i ha adquirit percentatges significatius. No dubtem que, en la mesura que es mantinguin els seus principis rectors, seguirà avançant imparable. Per acabar, cal deixar testimoni del nostre agraïment a aquelles persones que han estat els pilars bàsics i que durant tot aquest temps han tirat endavant la UCSI.

Juan José Arén Frontera
Coordinador de la CMA i de la UCSI fins al 2002

de guàrdia

Un pas per l'UCI

La Unitat de Cures Intensives: deu anys de servei

Han passat deu anys des de l'obertura de la Unitat de Cures Intensives, concretament el 26 de juny de 1995, data en què va començar el nostre camí. Des d'aleshores han passat moltes coses, algunes de bones i altres de no tant, però sense cap mena de dubte continuem aquí i això és prou motiu per sentir-se'n orgullós.

Professionals de la UCI celebrant els deu anys de la unitat

Inicialment, l'obertura va ser parcial, amb sis llits. Els responsables de la posada en marxa de la UCI van ser el Dr. Salvador Armengol i la Sra. Manoli Macarro. L'obertura de la UCI va permetre que l'Hospital assumís de forma progressiva pacients greus que fins aleshores s'havien de derivar a altres hospitals. Es va començar a col·laborar en la remodelació del circuit de parada cardíaca intrahospitalària, tant en la vessant assistencial com en la docent, realitzant la formació en suport vital bàsic i avançat, tant per a professionals de l'hospital com d'àrees bàsiques. Es va reimpulsar el circuit d'assistència de politraumatisme greu, que en l'actualitat es troba en fase de revisió. Tot l'equip de medicina intensiva s'ha familiaritzat durant aquest període amb la realització de les fibrobroncoscòpies en pacients intubats, traqueostomies percutànies i tècniques d'hemofiltració.

Amb el pas dels anys la Unitat està totalment integrada en l'engranatge hospitalari. Uns 400 pacients a l'any ingressen a la UCI, un percentatge destacat el constitueixen pacients amb cardiopatia isquèmica i, la resta, pacients afectats d'insuficiència respiratòria i postquirúrgics complexos.

L'any 2004 es va organitzar el Congrés Anual de la Societat Catalana de Medicina Intensiva i Crítica (SOCMIC) amb un gran èxit de participació i ponències i, a finals de l'any passat, es va ampliar la unitat a 10 llits com a colofó d'aquell projecte iniciat l'any 1995.

Com a conclusió, volem manifestar la nostra voluntat de continuar avançant i esperem que en un futur proper puguem comunicar l'obertura d'una unitat d'alta dependència d'infermeria, o com es coneix popularment, unitat de semiintensius. També ens agradaria avançar en l'acreditació per a la formació de metges residents de l'especialitat i per desenvolupar un curs de postgrau per a la cura de pacients crítics.

Un grup de professionals de la UCI l'any 1995, quan la unitat va obrir les seves portes

Salvador Armengol, director de Servei
David Macià, cap d'Infermeria

l'aula

Jornada sobre malaltia vascular cerebral

Les malalties cerebrovasculars constitueixen, en l'actualitat, un dels problemes de salut pública més importants. Són la tercera causa de mort en el món occidental i la primera causa d'invalidesa permanent entre les persones adultes. Amb l'objectiu d'implicar tots els professionals que tracten aquesta malaltia, la Unitat de Neurologia de l'Hospital ha organitzat per segon any consecutiu una Jornada per tractar l'abordatge multidisciplinari de la malatia vascular cerebral. La jornada, celebrada el 30 de setembre i a la qual van assistir més d'un centenar de professionals, va consistir en cinc ponències durant el matí i tres tallers simultanis a la tarda, sobre l'abordatge de les seqüeles motores de la malaltia a través de la fisioteràpia, sobre les seqüeles del llenguatge i neuropsicològiques i sobre les necessitats sociosanitàries del malalt amb malaltia vascular cerebral.

dBaB

Curs sobre el tractament dels trastorns del sòl pelvià

L'11 i el 12 de novembre, 40 especialistes en ginecologia de tot l'Estat van assistir al I Curs d'Anatomia Quirúrgica dels Trastorns del Sòl Pelvià, organitzat pel Servei de Ginecologia i Obstetrícia de la FHAG i el Departament de Ciències Morfològiques de la Universitat Autònoma de Barcelona. En els darrers anys, noves tècniques quirúrgiques, utilitzant materials protèsics, han permès tractaments menys invasius i amb excel·lents resultats. Les patologies del sòl pelvià entre les dones són freqüents. Pel que fa a la incontinència d'orina, es considera que afecta a entre el 20 i el 30% de les dones de totes les edats aproximadament, en diferents graus de severitat. L'Hospital de Granollers, juntament amb altres centres catalans, és un dels pioners a l'Estat en l'aplicació de noves tècniques quirúrgiques per a la millora dels trastorns del sòl pelvià.

dBaB

IV Curs sobre donació i trasplantament d'òrgans

Una cinquantena de professionals van participar en el IV Curs Sobre Donació i Trasplantaments d'Òrgans i Teixits, organitzat per la Unitat de Coordinació de Trasplantaments de l'Hospital Clínic de Barcelona i el Servei de Medicina Intensiva de l'Hospital General de Granollers. La jornada es va desenvolupar de manera interactiva amb simulacions pràctiques i casos clínics de discussió amb els participants, amb l'objectiu d'assimilar el procés de donació-trasplantament, una cadena que comença amb la donació del pacient i que continua amb la família i els metges fins a arribar al trasplantament de l'òrgan. El coneixement, la participació i la confiança en aquest procés permetran que el personal sanitari promogui una actitud positiva en la societat vers la donació.

dBaB

l'altra mirada

Vicky Borràs, pediatra especialista en endocrinologia infantil de l'Hospital General de Granollers

Colònies i campaments per a joves amb diabetis

La diabetis és un trastorn general del metabolisme que es manifesta per una elevació anormal dels nivells de glucosa a la sang. Aquesta anomalia pot ser deguda a una producció insuficient d'insulina o bé a un mal aprofitament d'aquesta hormona per part de l'organisme. Hi ha dos tipus principals de diabetis i la de tipus I es coneix també com a diabetis juvenil, ja que acostuma a presentar-se en persones de menys de 30 anys i es caracteritza per una destrucció progressiva de les cèl·lules productores d'insulina. Vicky Borràs, pediatra especialista en endocrinologia de l'Hospital General de Granollers, treballa en el camp de la investigació de la diabetis i participa i organitza activitats adreçades als joves diabètics per tal de millorar la seva qualitat de vida. En aquest sentit, des de l'Associació Catalana de Diabètics (ACD), i altres associacions d'Espanya, la Vicky és una de les promotores de les colònies i campaments d'estiu per a adolescents amb diabetis. Aficionada a l'esport i a caminar, ha animat joves amb diabetis a participar en diferents activitats com ara la marxa Matagalls-Montserrat, una caminada de 83 quilòmetres, i ha presentat un treball que li ha valgut el premi a la millor comunicació oral.

L'adolescència és una etapa de canvi en la qual els joves tendeixen a deixar de banda els jocs de nens per centrar-se en altres aficions, com ara l'ordinador, la televisió o els videojocs, tendències que els converteixen en sedentaris i propicien el seu aïllament. Aquesta és, doncs, una època ideal per a iniciar els adolescents amb diabetis en diferents activitats lúdiques i esportives que afavoreixin la convivència i la solidaritat i, alhora, promoguin l'autoestima i l'autonomia. Des de fa sis anys, la Vicky Borràs participa en les colònies i els campaments adreçats als adolescents de l'ACD, d'ADIMA (Associació de Diabetis de Màlaga) i de l'ASVIDIA (Associació de Diabètics de Biscaia) amb l'objectiu de gaudir de la natura, però, a la vegada, aprendre a controlar millor la diabetis.

Totes aquestes activitats van encarades a reforçar la capacitat per resoldre situacions conflictives produïdes per la diabetis, evidenciar la importància de l'augment de coneixements i habilitats per millorar el control i per participar en les activitats pròpies de l'edat, i destacar els efectes positius de l'exercici físic regular i una adequada alimentació sobre el control metabòlic.

Els joves, d'entre 14 i 17 anys, que participen en les colònies, a banda de fer activitats esportives i d'aventura (ràfting, barranquisme, passeig a cavall...), participen en xerrades sobre temes d'interès relacionats amb la diabetis, dels efectes positius de l'exercici físic regular, del control de la glucèmia i de què cal fer per millorar l'alimentació. La implicació dels monitors i metges amb els joves és un punt a destacar de les colònies, creant un clima de confiança entre tots perquè els joves s'emportin a casa la motxilla plena d'il·lusions, records i bons propòsits per posar en pràctica en la vida quotidiana.

A banda de les colònies juvenils, Vicky Borràs participa en altres activitats acompanyant joves amb diabetis, com ara la marxa Matagalls-Montserrat en la qual es recorren 83 quilòmetres o, aquest darrer estiu, fent el Camí de Santiago (amb etapes caminant, en bicicleta i amb altres activitats d'aventura), patrocinat per l'ASVIDIA.

Vicky Borràs practicant activitats i amb el grup de joves dels campaments

Premi a la millor comunicació oral

En el camp de la investigació, aquesta pediatra ha obtingut el Premi a la Millor Comunicació Oral en la V Jornada d'Avenços en Diabetis del Nen i de l'Adolescent de la Societat Espanyola d'Endocrinologia Pediàtrica pel treball "Associació entre el pes al néixer i la diabetis en menors de cinc anys", realitzat conjuntament amb els Drs. E. Sánchez, M. Jané, A. Carrascosa i C. Castell.

dBaB

farmaciola

Les varices: què són i com prevenir-les

Les varices són dilatacions, flexuositats i elongacions de les venes del sistema venós superficial. Formen part d'una patologia denominada insuficiència venosa crònica que inclou, a més de les varices, altres signes i símptomes característics. Es tracta d'una afectació molt freqüent. Encara que hi ha pocs estudis epidemiològics recents, es calcula que la insuficiència venosa crònica afecta, en alguna de les seves formes, a un 20% de la població adulta.

Què són les varices?

En la definicio de varices que hem exposat anteriorment queden implícits alguns conceptes que convé explicar per poder entendre aquesta patologia. Per exemple, hem mencionat un sistema venós superficial. Això vol dir que en el cos humà es diferencien dos tipus de venes, segons la seva situació anatòmica:

-Unes venes profundes, que són les més importants des del punt de vista funcional.
-Altres venes superficials, menys importants funcionalment, que són les que poden dilatar-se de forma anòmala fins a produir varius.

Entre aquests dos sistemes existeixen comunicacions, mitjançant unes venes anomenades perforants, que només permeten el pas de sang des de les venes superficials a les profundes. Quan, per una sèrie de factors desencadenants, la sang circula des de les venes profundes a les superficials, la pressió augmenta en aquestes últimes, van dilatant-se i augmentant de tamany paulatinament fins a aparèixer les varices. Aquestes venes dilatades són, en algunes ocasions, d'un tamany molt petit i tenen aspecte "d'aranyes". Reben aleshores el nom de telangiectàsies i la seva importància clínica és mínima.

Els factors que poden portar a aquesta alteració en la circulació venosa són múltiples. N'enumerarem alguns, com l'herència, l'embaràs, la permanència prolongada de peu o assegut, la vida sedentària, l'obesitat, etc.

Quins són els seus símptomes?

Aquest augment de pressió que es genera en les venes és el que produirà, a més de les varius, tots els símptomes i signes acompanyants, de tots coneguts:

-Dolor, que afecta les cames difusament, o bé es localitza en la zona de les cames.
-Inflament (edema), localitzat fonamentalment en els turmells i que, a mesura que avança la malaltia, va afectant la resta de la cama.
-Sensació de cansament i feixuguesa a les cames, que s'agreuja amb la calor.
-Sensació de picor o coïssor.
-Rampes, sobretot, nocturnes.
-En fases avançades, **alteracions de la pell** que poden portar fins a l'aparició d'úlceres.

Com podem prevenir-les?

Quan estem exposats als factors de risc abans mencionats, hem d'actuar preventivament per evitar l'aparició de les varius. Alguns consells que repetim a la nostra consulta són:

-Fer exercici suau de manera regular. El més aconsellable i beneficiós és la natació, però podem substituir-ho per passejos, gimnàstica suau, bicicleta i, en general, qualsevol tipus d'activitats que obliguin a moure les cames.
-Evitar estar massa temps seguit de peu o assegut. Si és inevitable, procurar caminar cinc minuts cada hora.
-Evitar l'ús de peces de roba massa ajustades o tacons excessivament alts.
-Evitar fonts de calor.
-Utilitzar mitges de compresió decreixent. L'especialista pot aconsellar el tipus de compressió i mitja adequada per a cada cas.

Quines opcions terapèutiques hi ha?

Si, no obstant això, han aparegut varices, existeixen diverses opcions terapèutiques:

-Tractament conservador, que es basa en exercici físic, fàrmacs anomenats "flebotònics" i ús de mitges de contenció elàstica, que seran de major pressió que les utilitzades en la prevenció. Aquest tipus de tractament pretén alleujar els símptomes, però no elimina les varices.
-Tractament quirúrgic: pretén eliminar les varices i n'intenta millorar o eliminar els símptomes. Actualment, les intervencions de varices són menys agressives i amb millor postoperatori que fa uns anys. En la majoria dels casos, no requereixen ingrés hospitalari i poden, fins i tot, fer-se amb anestèsia local.
-Existeixen altres tractaments, com l'esclerosis (injeccions intravenoses de substàncies que "assequen" la vena) o les tècniques de làser i radiofreqüència, que encara no han millorat els resultats de la cirurgia. S'utilitzen, sobretot, com a complement amb la cirurgia o com a tractament estètic de les telangiectàsies.

Esperem haver ajudat a entendre millor aquest problema tan freqüent. Si teniu cap dubte, estem a la vostra disposició a la Unitat d'Angiologia i Cirurgia Vascular.

J. O. Pastor Manrique
Cirurgià Vascular

agenda

Les germanes carmelites de la Caritat-Vedruna celebren amb un acte festiu els 150 anys a Granollers

Prop de 500 persones van participar, el passat 2 de desembre, en l'acte de commemoració dels 150 anys de la presència de la Congregació de les Germanes Carmelites de la Caritat-Vedruna a Granollers. La celebració es va iniciar a les vuit del vespre, a la Parròquia de Sant Esteve, amb una Eucaristia d'acció de gràcies, presidida pel bisbe de Terrassa, Josep Àngel Saiz Meneses.

A continuació, a la sala Sant Esteve de la Rectoria, es va fer l'acte de reconeixement a la Congregació, en el qual van participar diverses personalitats, en representació de l'Hospital, la parròquia, l'Escola i la ciutat.

Seguidament, el president de la FHAG, Josep Mayoral, va fer el lliurament a M. Dolors Sitjes, germana provincial, de l'obsequi commemoratiu a la Congregació. Es tracta de la reproducció facsímil del document del dia 28 de febrer de 1855, pel qual la superiora de la Congregació Paula Delpuig es compromet a tenir cura de l'Hospital, que es troba al Llibre d'Actes de l'Ajuntament de Granollers 1852-1872. També es va lliurar un obsequi a totes les germanes que han estat a Granollers, a l'Hospital o a l'Escola. Es tracta d'un punt de llibre de plata, fet expressament per a l'ocasió, obra de l'orfebre Ignasi Capdevila, on hi ha representats la parròquia, l'Hospital i la Porxada, com a símbol de la ciutat. L'actuació musical de Xavier Morlans i un pastís commemoratiu, amb les espelmes que representaven els 150 anys i que van ser apagades per les germanes, van donar el toc festiu a l'acte. Un refrigeri per a tots els assistents van cloure la celebració.

dBaB

Les germanes van bufar les espelmes del pastís commemoratiu

Dia Mundial de l'Alzheimer

El 21 de setembre, l'Hospital de Dia Sant Jordi va celebrar el Dia Mundial de l'Alzheimer amb una jornada festiva. L'actuació del grup Brots de tardor, un aperitiu, una actuació de balls de saló i un berenar van ser els actes programats per celebrar el Dia Mundial de l'Alzheimer.

Dia Internacional de la Gent Gran

Els 52 residents del Centre Geriàtric Adolfo Montañà van celebrar el 3 d'octubre el Dia Internacional de la Gent Gran. Acompanyats dels seus familiars i dels professionals de la Residència, els residents van gaudir d'un esmorzar festiu i d'una actuació lírica a càrrec del tenor Jordi Gendra.

les golfes

Mots encreuats Número 53

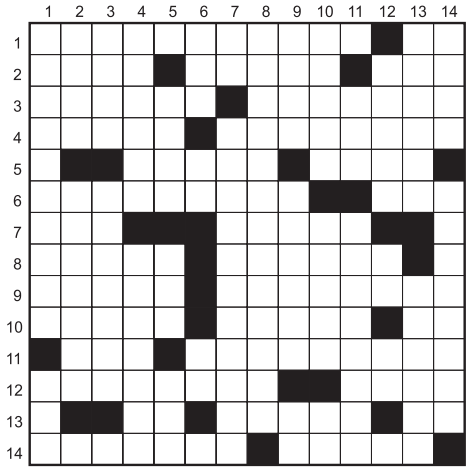

H: 1. Examen visual d'una articulació. La meva i no la teva.- 2. No gens comuna, extraordinària. Difícils de trobar al desert però és l'únic lloc on n'hi ha. Un home anglès.- 3. Que conté sofre. Acció de mullar.- 4. Rosses no oxigenades. Poden ser de coll, de cap, de Manila o de farcell.- 5. Oest. Conjunt de coses posades les unes sobre les altres. Excavació subterrània.- 6. Elements arquitectònics semblants a les columnes però de secció quadrada o rectangular. Un sos impossible de demanar.- 7. Normalment d'oliva. =. Fòsfor.- 8. Incertesa entre el sí i el no. Canonet, tub petit. La difícil per als francesos.- 9. Garbells grossos. Condició d'ilota.- 10. De seda. Beguda alcohòlica, obtinguda per fermentació d'arròs (plural). El de Civis és molt petit.- 11. Famós el de Cyrano. Peça consistent en un escudet posat al centre d'un escut (plural).- 12. Xifres romanes sense solta ni volta. S'equivoqui.- 13. La vocal de la por. Gemec. Hidràulic, pneumàtic, turbo o fora borda. Dos tubs mirats per dintre.- 14. Avisos o senyals que prevenen d'un perill imminent. Apat d'amics.
V: 1. Hi pertanyen a aquests individus els insectes i els aràcnids. Curteta la de conill.- 2. Tí'tol donat al president del govern egipci. Mataroni. Cinquanta.- 3. Mai és sencer. Dit de la condició d'un home lliure. Est.- 4. Soroll anormal que produeix el pas de l'aire per les vies respiratòries. Trescar.- 5. Oxigen. Deessa egípcia. Esquer. Allò que hom diu.- 6. Tant pot ser un mercat àrab com una soca. Un mut impossible de pronunciar. Crida l'atenció. Vocal.- 7. Gos. Dignes de mèrit.- 8. Manteniment en un organisme de l'equilibri entre l'aigua i els soluts osmòtics actius.- 9. Programa integral d'urgències de Catalunya. Fa la competència als Mots encreuats. Ara la teva no la meva.- 10. Islamisme. Conjunts del pobles que habiten les Filipines. Mig ogre.- 11. La primera. Xifres romanes. Llissa o llisseta.- 12. Molts fan una paret. Els desvocalitzats. Au. Inicial d'en Pep.- 13. Teixit amb ordit de seda i trama de cotó originari de l'India. En una pel·lícula vivia al pis de sobre.- 14. Sogre de Caifas. Sensació de manca d'aire i de pes a sobre el pit.

Solució Mots encreuats número 52
H: 1. Localitzable. R.- 2. Oxidació. Elite.- 3. Bimotores. Oxi.- 4. Ot. Bina. Cracs.- 5. Tocatarda. M. A.- 6. Oc. Ru. ocoC. Ur.- 7. Mil. Drama. L. Na.- 8. Inicialitzar.- 9. Aar. Nistagme. B.- 10. íraM. Argolla.- 11. Assolar. Agrair.- 12. Camps. Rang. Tia.- 13. I. Ei. Cru. Gnoms.- 14. Do. tsoR, Ozó. X.
V: 1. Lobotomia. Acid.- 2. Oxitocina. Sa. O.- Cim. C. Lirisme.- 4. Adobar. C. Ropit.- 5. Latitudinals. S.- 6. Icona. Raima. Co.- 7. Tirar. Als. Rrrr.- 8. Zoe. Domita. Au.- 9. A. S. Acataran. O.- 10. Be. C. O. Zgggggz.- 11. Llor. Clamor. No.- 12. Eixam. Relato.- 13. Tic. Un. LIIMX.- 14. Re. Sara. Baras.

Marina Molins

Sopa de lletres Número 53

En la següent sopa de lletres s'hi amaguen 10 especialitats mèdiques: cardiologia, dermatologia, geriatria, infermeria, neurologia, obstetrícia, pediatria, psiquiatria, traumatologia, urologia

X	J	A	J	A	U	T	R	A	U	M	A	T	O	L	O	G	I	A	E
O	I	I	U	I	R	A	X	K	T	U	F	P	Z	Y	T	F	P	I	V
D	N	G	R	R	O	X	I	A	A	O	V	A	N	A	T	L	W	R	J
C	X	O	G	E	L	X	I	G	I	L	A	U	F	M	C	L	D	T	L
K	X	L	V	M	O	M	C	Y	O	C	R	E	J	W	R	D	D	A	E
C	Z	O	L	R	G	T	F	N	M	L	I	B	I	I	S	U	C	I	D
E	V	T	X	E	I	H	H	B	T	J	O	R	P	Y	F	E	Y	U	W
S	Y	A	X	F	A	F	C	V	L	G	P	I	T	H	O	S	O	Q	K
I	F	M	P	N	Y	F	H	K	J	E	J	S	D	E	Y	W	W	I	L
E	H	R	S	I	Y	S	L	W	D	P	T	T	W	R	T	C	A	S	V
K	Q	E	E	M	K	V	H	I	G	C	F	V	N	P	A	S	X	P	Q
S	L	D	K	H	Y	U	A	S	O	L	I	Y	M	E	A	C	B	S	F
J	N	B	L	S	L	T	V	B	O	F	S	T	L	W	F	I	V	O	M
G	Y	E	G	N	R	O	F	S	U	A	I	D	N	Y	L	H	U	D	A
I	M	B	K	I	Z	P	W	C	C	W	F	T	I	U	U	C	A	Q	W
H	K	W	A	B	G	F	V	N	E	U	R	O	L	O	G	I	A	L	O
A	I	R	T	A	I	R	E	G	D	P	V	N	Z	D	M	I	T	P	T
N	F	E	J	Z	M	V	N	S	A	J	R	E	W	A	G	Z	C	Y	V
H	K	G	G	F	H	Z	L	V	Z	O	D	U	C	L	Z	C	H	B	T
Z	D	Y	C	M	M	Y	G	O	S	D	F	D	P	O	Z	D	E	J	C

Guanyadors "les golfes" Número 52

Mots encreuats: Consol Fusté
Sopa de lletres: Rosa Ríos
Qui és?: Nani Casals

Us recordem que sortejarem un regal entre tots els encertants de cadascun dels passatemps. Podeu dipositar la solució a la bústia que trobareu al costat de la Unitat d'Atenció al Client. Data límit per entregar els resultats de "les golfes 53": 28/02/06

Solució Sopa de lletres Número 52

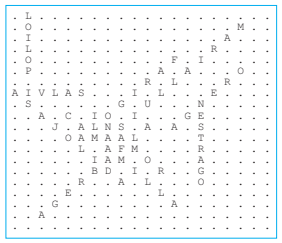

Qui és? Número 53

En aquesta foto de fa uns anys s'hi amaga algú del teu voltant. Qui és?

Solució Qui és? Núm. 52
Mercè Bonet

Director
Rafael Lledó

Consell de redacció
Carme Barbany
Maribel Gómez
Mercè Guillamet
Josep M. Ibáñez
Marina Molins
Anna Soler

Disseny i maquetació
Edicions Gargot

Impressió
Impremta Gargot

Etiquetatge i embossament
Residents del Centre Geriàtric

Imprès en paper 100% reciclat

de a bat

Fundació Hospital/Asil de Granollers

Av. Francesc Ribas, s/n
Tel. 93 842 50 00